

Improving reading performance through the whole school approach: the sample of Hong Kong¹

Tüm okul yaklaşımıyla okuma performansının artırılması: Hong Kong örneği

Dursun Aksu²
Fatih Selim Sellüm³

Abstract

In the digital age, it is expected that students will not only have experience and passion for reading, but also will develop their reading skills to learn. Reading is one of the most important skills that develop the human and increase life-long learning capacity. Individuals can improve their personal, moral and emotional qualities to strengthen their sense of responsibility towards the family, society, nation and the world through reading. The individual can develop his personal, moral and emotional qualities in order to strengthen the sense of responsibility towards his family, society, nation and the world through reading. The life experiences of elementary school students are limited, but effective readings help to expand their horizons and perspectives. People can bring their knowledge and experiences together by reading. At the time of reading, students should have the ability to put out the deep meaning of the text, their learning experiences, and the ability to put new knowledge on their prior knowledge to build meaning. The Programme for International Student Assessment (PISA) is one of the most comprehensive educational research at the international level. The PISA survey, conducted every three years since 2000, aims to

Özet

Dijital çağda, bilgi temelli toplumdaki taleplerle başa çıkabilmek için, öğrencilerden yalnızca deneyimleri ve okuma tutkusuna sahip olması beklenmemekte, aynı zamanda öğrenmek için okuma becerilerini de geliştirmesi beklenmektedir. Okuma, insanı bir bütün olarak geliştiren ve yaşam boyu öğrenme kapasitesini artıran en önemli becerilerden biridir. Birey okuma yoluyla ailesine, toplumuna, milletine ve dünyaya karşı sorumluluk duygularını güçlendirmek için kendi kişisel, ahlaki ve duygusal niteliklerini geliştirebilir. Yine okuma yoluyla farklı fikir, görüş, değer ve kültürlerle açık görüşlülükle yaklaşmayı öğrenir. İlkokul öğrencilerinin yaşam deneyimleri sınırlıdır, ancak etkili okumalar ufuklarını ve perspektiflerini genişletmeye yardımcı olur. İnsanlar okumalarla bilgilerini ve deneyimlerini bir araya getirebilir. Okuma sırasında öğrencilerin, metnin derin anlamını çıkarabilmeleri, anlam kurmaları için önbilgilerinin üzerine öğrenme deneyimlerini ve yeni bilgiyi koyabilme becerisine sahip olması gerekir. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) uluslararası düzeyde fen, matematik ve okuma alanlarında yapılan önemli bir eğitim araştırmasıdır. 2000 yılında

¹ It is presented as an oral presentation at the 17th Primary Teacher Education Symposium 11-14 April 2018, Ankara..

² Dr. Sakarya University Education Faculty, Basic Education Department, aksu@sakarya.edu.tr

³ Res. Asst. Sakarya University Education Faculty, Basic Education Department, fatihsellum@sakarya.edu.tr

measure students' achievement in science, reading skills and mathematics. When our country's reading performance is compared with other countries, it is seen that it is ranked 50th among the 70 countries participating in the program in 2015. Hong Kong, which participated in the same program, appears to be the 2nd. The purpose of this research is to examine the "whole school approach" adopted by Hong Kong, performed high reading achievement in 2012 and 2015 PISA exams, during the learning and development of reading and the studies it has carried out based on it. For this purpose, Hong Kong's Basic Education Program Guide will be reviewed. The sections in which the success of reading in the PISA examinations and the effects of the whole school approach on this success were examined by the researchers and translated into Turkish. The data obtained were reviewed with language experts. The content analysis of the data has been made and three themes have been created that reveal all aspects of the (whole school approach TO: (1) Identify the Whole school approach (WSA), (2) School responsibilities in Whole school approach (WSA) and (3) Stakeholders' responsibilities in the Whole school approach (WSA). The results of the research show that there are responsibilities and responsibilities to school administrators, school program development experts, teacher-librarians, teachers, parents and students in improving reading performance with the whole school approach. It was concluded that the task and responsibility of gaining reading performance and habit should not be left to teachers only. In addition, success in improving reading performance with the whole school approach can be achieved in proportion of each stakeholder performing their duties.

Keywords: Whole school approach; Hong Kong; reading.

(Extended English summary is at the end of this document)

başlamıştır ve üç yılda bir tekrarlanan PISA araştırması, öğrencilerin fen, okuma becerileri ve matematik alanlarındaki başarı durumu ölçmeyi amaçlamaktadır. Ülkemizin okuma alanındaki başarısı diğer ülkelerle karşılaştırmalı olarak incelendiğinde 2015 yılında programa katılan 70 ülke arasında 50. sırada yer aldığı görülür. Aynı programa katılan Hong Kong'un ise 2. olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı 2012 ve 2015 PISA sınavlarında okuma alanında yüksek başarı gösteren Hong Kong'un okumanın öğrenilmesi ve geliştirilmesi sürecinde benimsediği "tüm okul yaklaşımı"nı ve buna dayalı gerçekleştirdiği çalışmalarını incelemektir. Bu amaçla Hong Kong'un Temel Eğitim Program Kılavuzu incelenmiştir. Kılavuzda PISA sınavlarında okuma bölümünde elde edilen başarının ve tüm okul yaklaşımının bu başarıya etkilerinin anlatıldığı bölümler araştırmacılar tarafından incelenmiş ve Türkçeye çevrilmiştir. Elde edilen veriler dil uzmanlarıyla tekrar gözden geçirilmiştir. Verilerin içerik analizi yapılmış ve "tüm okul yaklaşımının" tüm yönleriyle ortaya koyan üç tema oluşturulmuştur: (1) Tüm Okul Yaklaşımını (TOY) tanıma, (2) TOY okulda yapılması gerekenler ve (3) TOY paydaşların rolleri. Araştırma sonuçları tüm okul yaklaşımıyla okuma performansının geliştirilmesinde okul yöneticilerine, okul program geliştirme uzmanlarına, öğretmen-kütüphanecilere, öğretmenlere, ebeveynlere ve öğrencilere sorumluluk ve görevler düştüğü göstermektedir. Okuma performansı ve alışkanlığının kazandırılması görev ve sorumluluğu sadece öğretmenlere bırakılmaması gerektiği sonucuna varılmıştır. Ayrıca tüm okul yaklaşımıyla okuma performansının artırılmasındaki başarı, her paydaşın üzerine düşen görevleri yapması oranında sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Tüm okul yaklaşımı; Hong Kong; okuma.

Giriş

İçinde yaşanan zaman diliminde bilgi birikimi büyük bir hızla artış göstermektedir. Temel dil becerilerinde biri olan okuma, bu zaman diliminde doğru ve güvenilir bilgiye ulaşabilmek için her geçen gün daha önemli bir yere sahip olmaya başlamaktadır. Aynı zamanda okuma, insanı bir bütün olarak geliştiren ve yaşam boyu öğrenme kapasitesini artıran en önemli becerilerden biridir. Türk Dil Kurumu (TDK) 'na göre okuma “okumak işi, kıraat” olarak tanımlanmakta olup okumak; “bir yazıyı meydana getiren harf ve işaretlere bakıp bunları çözümlenmek veya seslendirmek; yazılmış bir metnin iletmek istediği şeyleri öğrenmek” şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2018). Alanyazın incelendiğinde okuma “ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasındaki etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma süreci (Akyol, 2015, 1)”, “sözcüklerin, duyu organları yoluyla algılanıp anlamlandırılmasına, kavranmasına ve yorumlanmasına dayanan zihinsel bir etkinlik (Sever, 2015, 12)” ve bireyin ön bilgilerinden hareket ederek okuduğu metindeki bilgileri sentezleyerek anlamı yeniden yapılandırdığı aktif bir süreç (Güneş, 2014, 128) gibi tanımlara sahiptir. Tanımlar incelendiğinde okuma sürecinde “anlam kurma, anlamlandırma” ön plana çıkmaktadır.

Okuma, tüm konularda öğrenme için temeldir, bu nedenle her öğretmen bir okuma öğretmenidir. Okumanın temel amacının anlam kurma olduğu, anlam kurmadan yapılan bir okumanın amacına hizmet etmeyeceği bilinmektedir. Okuduğunu anlamamanın kavramları, şekilleri ve terimleri doğru bilmenin ötesinde bir süreç olduğu, anlamlarını bilmeden kavram ve terimlerin yinelenebileceği fakat okuduğu bilgiyi anlayan bir öğrencinin bilgiyi etkin bir şekilde kullanabileceği vurgulanmaktadır (Carter vd., 2002'den akt: Belet, 2008, 71). Dil becerileri sadece dil derslerinde değil bütün derslerde temelde yer almakta olup diğer dersler için bir ön şart niteliğindedir. İlkokul yıllarında başlayan okuduğunu anlama gücünün sonraki yıllarda gerçekleşen öğrenmelerin çoğunu etkilemesi beklenmektedir (Bloom, 2016).

Okuduğunu anlama başarısını ortaya koymaya yönelik ulusal ve uluslararası alanda çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (Programme for International Student Assessment [PISA]) uluslararası düzeyde yapılan en kapsamlı eğitim araştırmalarından biridir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı – OECD (Organization of Economic Cooperation and Development) tarafından finanse edilen programa OECD ülkeleri ve diğer ülkeler (dünya ekonomisinin yaklaşık %90'ı) katılmaktadır (Taş, Arıcı, Ozarkan ve Özgürlük, 2016). Hedef kitlenin 15 yaşındaki öğrenciler olduğu program 2000 yılından itibaren üç yılda bir uygulanmaktadır. Program temel olarak öğrencilerin fen, matematik ve okuma becerileri alanlarındaki başarı durumu ölçmeyi amaçlamaktadır. 2000, 2003, 2006, 2009, 2012 ve 2015 yılları arasında toplam 6 kez yapılmıştır. Sınavın okuma performansları sonuçları Tablo 1 ve Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 1. 2000, 2003, 2006 PISA Okuma Performansı Sonuçları (OECD, 2018)

2000		2003		2006	
Ülkeler	Puan	Ülkeler	Puan	Ülkeler	Puan
1. Finlandiya	546	Finlandiya	543	Kore	556
2. Kanada	534	Kore	534	Finlandiya	547
3. Yeni Zelanda	529	Kanada	528	Hong Kong (Çin)	536
4. Avustralya	528	Avustralya	525	Kanada	527
5. İrlanda	527	Yeni Zelanda	522	Yeni Zelanda	521
6. Hong Kong(Çin)	525	İrlanda	515	İrlanda	517
7. Kore	525	İsveç	514	Avustralya	513
8. Birleşik Krallık	523	Hollanda	513	Polonya	508
9. Japonya	522	Hong Kong (Çin)	510	İsveç	507
10. İsveç	516	Birleşik Krallık	507	Hollanda	507
Türkiye	(-)	Türkiye (33.)	441	Türkiye (36.)	447

Tablo 2. 2009, 2012, 2015 PISA Okuma Performansı Sonuçları (OECD, 2018)

2009			2012		2015	
Ülkeler	Puan	Ülkeler	Puan	Ülkeler	Puan	
1. Kore	539	Hong Kong (Çin)	545	Singapur	535	
2. Finlandiya	536	Singapur	542	Hong Kong (Çin)	527	
3. Hong Kong (Çin)	533	Japonya	538	Kanada	527	
4. Singapur	526	Kore	536	Finlandiya	526	
5. Kanada	524	Finlandiya	524	İrlanda	521	
6. Yeni Zelanda	521	İrlanda	523	Estonya	519	
7. Japonya	520	Kanada	523	Kore	517	
Avustralya	515	Chinese Taipei	523	Japonya	516	
8. Hollanda	508	Polonya	518	Norveç	513	
9. Belçika	506	Estonya	516	Yeni Zelanda	509	
10. Norveç	503	Yeni Zelanda	512	Almanya	509	
Türkiye (39.)	464	Türkiye (42.)	475	Türkiye (50.)	428	

Uluslararası alanda yapılmış ve okuma performansını ölçen sınavlardan bir diğeri ise Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Çalışması (Progress in International Reading Literacy Study [PIRLS])'dır. Bu sınav 9 yaş grubu öğrencilerin okuma becerilerini okuma alışkanlıklarını ve okuma tutumlarını tespit etmeye yönelik bir araştırma olup 2001 yılında ilk kez uygulanmıştır. 5 yılda bir uygulanan bir sınav olan PIRLS 2006, 2011 ve 2016 yıllarında da uygulanmıştır. Bu sınavların sonuçları Tablo 3 ve Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 3. PIRLS sonuçları (TIMMS ve PIRLLS, 2001;2006)

2001			2006	
Ülkeler	Puan	Ülkeler	Puan	
1. İsveç	561	Rusya	565	
2. Hollanda	554	Hong Kong	564	
3. İngiltere	553	Kanada, Alberta	560	
4. Bulgaristan	550	Singapur	558	
5. Letonya	545	Kanada, British Columbia	558	
6. Kanada	544	Lüksemburg	557	
7. Litvanya	543	Kanada, Ontario	555	
8. Macaristan	543	İtalya	551	
9. ABD	543	Macaristan	551	
10. İtalya	541	İsveç	549	

Tablo 4. PIRLS sonuçları (TIMMS ve PIRLLS, 2011;2016)

2011			2016	
Ülkeler	Puan	Ülkeler	Puan	
1. Hong Kong	571	Rusya	543	
2. Rusya	568	Singapur	534	
3. Finlandiya	568	Hong Kong (Çin)	528	
4. Singapur	567	İrlanda	525	
5. Kuzey İrlanda	558	Finlandiya	522	
6. ABD	556	Polonya	515	
7. Danimarka	554	Kuzey İrlanda	514	
8. Hırvatistan	553	Norveç	513	
9. Chinese Taipei	553	Chinese Taipei	510	
10. İrlanda	552	İngiltere	507	

Uluslararası alanda yapılmış olan her iki sınav dikkate alındığında bazı ülkelerin göstermiş oldukları başarı, istikrar ve yükselen performans dikkat çekmektedir. Hong Kong da bu ülkelerden biridir. PISA'da okuma becerilerinde ülke öğrencilerinin istikrarlı bir başarısı göze çapmakta, 2006

yılındaki sınavda bir gelişim gösterdikleri ve bu seviyeyi koruyarak son dört sınavda katılımcı ülkeler arasında ilk üç sırada yer aldıkları görülmektedir. PIRLS'te ise Hong Kong 2001'de 35 ülke içinden 17, 2006'da 45 ülke içinden 2, 2011'de 45 ülke içinden 1 ve 2016'da 50 ülke arasından 3. olmuştur. Özellikle 2001'den 2011'e kadar geçen süre içerisinde yükselen bir grafiğe sahip olması ve sonrasında bu başarıyı korumaları dikkat çekmektedir. Hong Kong açısından bu sonuç PISA okuma sonuçlarını destekler niteliktedir.

İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin PIRLS'teki okuma performanslarının 2001 yılındaki 14.lükten 2011 yılında zirveye ulaşması ve 2012'de PISA'da okuma performansında ikinci olup dijital okumada 3. olmalarına Bakanlık Hong Kong öğretim programında yer vermiş olup bu başarının Temel Eğitim Müfredatı Reformu'nda okumayı teşvik etmede alınan kararların doğruluğunun sağlam kanıtı olduğu vurgulanmaktadır (The Curriculum Development Council, 2014, 1). 2014 Hong Kong Temel Eğitim Öğretim Programı Rehberi'nde 2001 yılında öğretim programlarında bir reform yapıldığı ve bu reform ile birlikte “öğrenmek için okuma”nın okullarda etkin bir şekilde desteklendiği belirtilmektedir. Bu süreçte öne çıkan yaklaşım ise “Tüm Okul Yaklaşımı” (TOY) (whole school approach) olarak görülmektedir.

Zaman içerisinde rehberlik faaliyetlerin öğrenci gelişimi ile birlikte önleme ve iyileştirme faaliyetleri gibi geniş bir alanı kapsamaya başlaması ile birlikte rehberlik alanındaki sorumluluğun uzmanlarla birlikte bütün öğretmenlerde olması gerekliliği düşüncesi oluşmuş (Arnott, 1994; Ganie, 1997; Salim & Chua, 1994; Schmidt, 1993'ten akt Hui, 2002) ve bu gelişmeler ile birlikte “tüm okul yaklaşımı” kavramı ilk olarak rehberlik alanında literatüre girmiştir (McGuinness, 1989; Watkins, 1994, 1998'den akt Hui, 2002). Bu yaklaşım daha sonra farklı alanlarda da karşılaşılan bir yaklaşım haline gelmiştir. Tüm okul yaklaşımı okulun gelişimi için ve öğrenmeyi destekleyebilecek tüm paydaşların (öğrenci, öğretmen, veliler, idareciler, sivil toplum kuruluşları, kütüphane görevlileri, yemekhane görevlileri, hizmetliler gibi) okul ile iş birliği içerisinde ve bir bütün olarak hareket etmesini gerektirmektedir (Gözütok ve Alkin-Sahin, 2014). Bu şekilde öğrenmenin sağlanmasında sorumluluğun paylaşılması sağlanmaktadır.

Bu araştırmanın amacı 2012 ve 2015 PISA sınavlarında okuma alanında yüksek başarı gösteren Hong Kong'un okumanın öğrenilmesi ve geliştirilmesi sürecinde benimsediği “tüm okul yaklaşımı”nı ve buna dayalı gerçekleştirdiği çalışmaları incelemektir.

Bu amaçla şu soruya cevap aranmıştır:

Hong Kong tüm okul yaklaşımıyla okuma performansını nasıl geliştirmektedir?

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve doküman analizi yoluyla veriler elde edilmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması amaçlanan olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizi kapsar. Dokümanlar nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır. Nitel çalışmada doküman analizi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir. Foster (1994) göre doküman incelemesi beş aşamada yapılabilir: (1) dokümanlara ulaşma, (2) orjinalliğin kontrol edilmesi, (3) dokümanların anlaşılması, (4) verilerin analiz edilmesi ve (5) verinin kullanılması (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Veri Kaynakları

Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılarak veri kaynakları belirlenmiştir. Ölçüt örneklemede örneklem birimleri belli niteliklere sahip kişi, olay, nesne veya durumlardan oluşabilir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2014, 91). Araştırma amacına uygun olarak Hong Kong'un tüm okul yaklaşımı yoluyla okuma performansını nasıl geliştirdiğini belirleyebilmek için ‘Hong Kong Eğitim Bakanlığı’nın resmi web sitesi “www.edb.gov.hk” ulaşılmış ve “Tüm okul yaklaşımı (TOY)” (whole school approach) ile okuma becerisinin geliştirilmesini içeren dokümanlar taranmıştır. Burada Hong Kong “Temel Eğitim Program Kılavuzu (2014)’nun bu içeriğe sahip olduğu belirlenmiş ve resmi veri kaynağı olarak edinilmiştir.

Veri Toplaması ve Analizi

Veriler doküman inceleme yönteminin aşamaları dikkate alınarak toplanmış ve analiz edilmiştir. İlk olarak (i) Dokümanlara ulaşma: Hong Kong'un Eğitim Bakanlığı resmi web adresi belirlenmiş ve okuma becerisini geliştirme stratejilerine ulaşılmıştır. Okuma becerisini geliştirmek için "Tüm Okul Yaklaşımı (TOY)" (Whole School Approach) benimsendiği belirlenmiştir. Bu yaklaşımın "Basic Education Curriculum Guide - To Sustain, Deepen and Focus on Learning to Learn (Primary 1 - 6)" adlı kılavuzda anlatıldığı belirlenerek doküman edinilmiştir. (ii) Orijinalliğin kontrol edilmesi: "Temel Eğitim Program Kılavuzu'nun indirildiği web adresinin Hong Kong Eğitim Bakanlığı'nın resmi web adresi olduğu teyit edilmiş ve belgenin orijinal olduğu anlaşılmıştır. (iii) Dokümanların anlaşılması: Hong Kong Temel Eğitim Kılavuzu'nda konuyla ilgili üçüncü bölüm araştırmacı tarafından İngilizceden dilimize çevrilmiştir. Elde edilen veriler iki dil uzmanıyla gözden geçirilmiş ve gerekli görülen düzeltmeler yapılmıştır. (iv) Verilerin analiz edilmesi: Verilerin içerik analizi yapılmış ve "tüm okul yaklaşımının" tüm yönleriyle ortaya koyan üç tema oluşturulmuştur: (1) Tüm Okul Yaklaşımını (TOY) tanıma, (2) TOY okulda yapılması gerekenler ve (3) TOY paydaşların rolleri.

Araştırmanın dış geçerliğini sağlamak için araştırma süreci ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Araştırmanın iç geçerliğini sağlamak için oluşturulan temalar ve analizler alan uzmanlarıyla tartışılarak oluşturulmuştur. Araştırmanın dış güvenilirliğini sağlamak için veri kaynağı olan Temel Eğitim Kılavuzu ve ulaşılan web adresi açık bir şekilde belirtilmiştir. Araştırmanın iç güvenilirliğini sağlamak için ikinci bir araştırmacıdan, içerik analiziyle elde edilen verilerin oluşturulan temalara uygun olarak yerleştirilmesi istenmiştir. Her iki araştırmacının tema içerikleri karşılaştırılmıştır. Miles ve Huberman (1994) uyum hesaplamasına "Güvenirlik = Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı X 100" göre güvenilirlik hesaplanmıştır. Uyum oranına %94 hesaplanmıştır. Buradan hareketle araştırmanın geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir.

Bulgular

Hong Kong'da 2001 yılında müfredat reformunun başlamasıyla okuma, okullarda aktif olarak desteklenmiştir. Öyle ki, Uluslararası Okuma Okuryazarlığı Çalışmasında (PIRLS), Hong Kong İlköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin okuma performansının sıralaması 2001'de 14. sıradan 2011'de zirveye yükselmiştir.

On beş yaşındaki öğrencilerin katıldığı ve 2012 yılında gerçekleştirilmiş olan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) sonuçlarına göre Hong Kong öğrencilerinin okuma performansı ikinci sırada yer almıştır ve dijital okuma performansı üçüncü sırada yer almıştır. Bakanlık bu durumu şu cümleyle özetlemektedir: "Bu veriler Temel Eğitim Müfredatı Reformu'nda okumayı teşvik etmede aldığımız kararların doğruluğunun sağlam kanıtıdır" (The Curriculum Development Council, 2014).

Araştırma bulguları (1) Tüm Okul Yaklaşımını (TOY) tanıma, (2) TOY Okulda Yapılması Gerekenler ve (3) TOY Paydaşların Rollerini temalarına uygun olarak sırasıyla verilmiştir:

Tüm Okul Yaklaşımını (TOY) tanıma

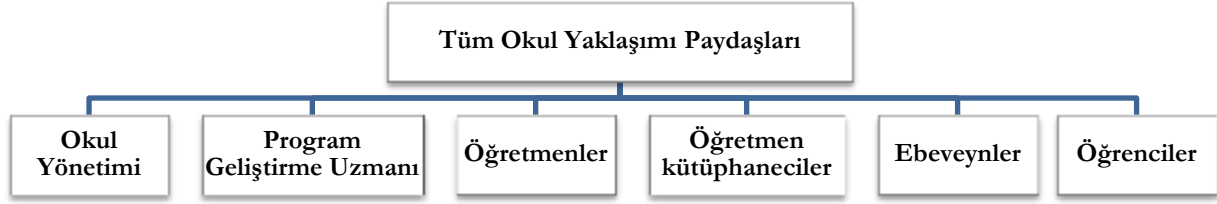
Bir kurum olarak okul, fiziksel ve psikolojik sınırları olan, etkileşimli ve birbiriyle bağlantılı çeşitli alt sistemler içerir. Tüm okul yaklaşımı, belirlenen gelişim alanı için ilgili olan tüm paydaşların ortak bir anlayış ve işbirliği içinde katılımını, sorumluluk paylaşımını ifade etmektedir. Okul yöneticileri, program geliştirme uzmanı, öğretmen-kütüphaneci, öğretmenler, ebeveynler ve öğrencilerin sorumluluk ve görev paylaşımı yapılarak uyum içinde çalışmalarını öngörür.

TOY Okulda Yapılması Gerekenler

- Okul yönetimi ve program geliştirme uzmanıyla birlikte işbirliği mekanizması geliştirilir ve okuma becerisinin geliştirilmesi için planlamalar yapılır.
- Sınıf öğretmenleri ve branş öğretmenlerinin birbirleriyle işbirliği ve iletişim kurmaları teşvik edilir

- Okuma hedeflerine dayalı bir müfredat tasarlanmasını sağlar, okuma görevi oluşturulur ve desteklenir.
- Okul temelli bir okuma planı veya müfredatının uygulanması için öğretim elemanlarını koordine edilir.
- Okuldaki okuma etkinlikleri gözden geçirilir ve geri bildirim sağlanır.
- Okuma, tüm derslerin öğrenme ve öğretme sürecine dahil edilir.
- Öğrencilerin okuma deneyimlerini paylaşmaları için kitap kulüpleri oluşturulur.
- Dil ders saatlerinin %40'ı okuma atölyelerine ayrılır.
- Okulda “öğrenmek için okuma” ve “program boyunca okuma” yaklaşımları desteklenir.
- Okuldaki zaman çizelgelerinde okuma için esnek saatler konulur. Örneğin, sabahları, öğle arasında, okuldan sonra ve sınav sonrası dönemlerde okuma oturumları düzenleme gibi.
- Okulda okuma ile ilgili etkinlikler düzenlenir.
- Öğretmen veya öğretmen-kütüphaneci, esnek bir kütüphane takvimi hazırlar.
- Okul için donanımlı bir kütüphane hazırlanır. Kütüphanede rahat koltuklar ve sessiz bir ortam ile okuma köşeleri oluşturulur. Bu konuda fonlardan faydalanma ve okuma kaynakları sağlamak için plan yapılır.
- Öğrencileri her zaman ve her yerde e-okumaya yönlendirecek imkânlar sağlanır.
- Öğrenciler ve ebeveynler için okulun farklı bölgelerine (özel odalar, öğrenci aktivite odaları, oyun alanı vb.) çok çeşitli okuma materyalleri yerleştirilir.
- Öğrencileri okumaya teşvik etmek için okulda posterler, işaretler, bildirimler, çizelgeler, atasözleri, öğrenci çalışmaları sergilenir.
- Tema temelli kitap sergileri düzenlenir.
- Çeşitli okuma etkinlikleri (hikâye anlatma yarışmaları, yazarlar tarafından yapılan görüşmeler ve belirlenen temalar/konular hakkında kitap sergileri vb.) düzenlenir.
- Öğretmenler ve okul idaresi okuma konusunda öğrencilere rol model olurlar.
- Yenilikçi fikirler (kitaplar hakkında e-mesajlaşma vb.) uygulanır.
- Öğrencilerin okuma konusundaki ilgilerini artırmak amacıyla başlangıçta övgü gibi dışsal pekiştiriciler verilebilir.
- Öğretmenler ve öğrenciler arasında kitap sohbetleri düzenlenir.
- Öğrencilerin sözlü, sanatsal, yazılı ve dramatik şekillerde okuma, duygularını ve düşüncelerini paylaşma fırsatları sağlanır.
- Okul televizyonunda kitap tanıtma, yazar ziyaretleri vb. çeşitli okuma etkinlikleri yapılır.
- Öğrencilerin bireysel farklılıklarını yansıtan çeşitli türde kitap ve okuma materyali sağlanır. Örneğin popüler bilim kitapları, edebi kitaplar, resimli kitaplar, tekerlemeler, masallar vb.
- Öğrencilerin kütüphanede bulunmasını istediği kitapların listesi oluşturulur.
- Üst sınıflardaki öğrenciler ile alt sınıftaki öğrencilerin okuma deneyimlerini paylaşma fırsatları sağlanır.
- Öğrencilerin okuma motivasyonunu artıracak şekilde öğretmenlerinden, akranlarından ve velilerinden olumlu ve yapıcı geri bildirim almaları sağlanır.
- Okuma kaynakları seçim kriterlerini belirlenir.
- Öğrencilerin okuma stratejilerini öğrenmeleri sağlanır.
- Teknik terimler içeren derslerle (matematik, fen vb.) ilgili okuma yapabilmesi için öğrencilerin ön bilgilerinin yeterli olması sağlanır.
- Öğrencilerin kendilerine uygun okuma stratejilerini seçmeleri için üst bilişsel farkındalıkları güçlendirilir. Öğrencilerin okuma stratejilerini uygulamaları için müfredatlar arası iş birliğiyle okuma etkinlikleri düzenlenir.

TOY Paydaşların Roller

Şekil 1. Tüm okul yaklaşımı paydaşları

Tüm okul yaklaşımında her bir paydaşın görevleri ve sorumlulukları ayrı ayrı tanımlanmıştır:

Okul yönetiminin görevleri

- Okumayı okulun düzenli bir sorumluluğu olarak tanıır ve okumanın teşvik edilmesi için insan gücünü ve kaynaklarını sağlar.
- Okumanın teşvik edilmesi için her birimin görev ve sorumluluklarını açıkça tanımlar.
- Öğrencilerin okuma gelişimi için beklenen öğrenme çıktılarını belirler.
- Okumadaki son gelişmeleri (e-kitap vb.) takip eder ve teknolojiye son gelişmelerin okuldaki uygulamalarından haberdar olur.
- Öğretmen-kütüphanecinin program geliştirme uzmanıyla iş birliği yapmasını sağlar.
- Kütüphane hizmetlerinin etkinliğinin artırılmasından sorumludur.
- Öğretmen ve öğrenciler için okuma konusunda rol model olur.
- Öğretmenler arasında bir okuma kültürü oluşmasını sağlar.

Program geliştirme uzmanının görevleri

- Okumayı teşvik etmek için her bir branşın okul temelli müfredatını gözden geçirir ve girişimlerin planlanmasına yardımcı olur.
- Okumadaki son gelişmeleri takip eder ve öğretmenlerin profesyonel gelişimini kolaylaştırır.
- Öğrencileri okuma programlarına yönlendirmek için öğretmenlerle işbirliği yapar.
- Okuma kaynaklarının kalitesini takip eder.
- Etkili okuma stratejileri ve etkinliklerinin uygulanmasını teşvik eder.
- Öğretmenler arasında bir okuma kültürü oluşmasını sağlar.

Öğretmen-kütüphanecilerin görevleri

- Farklı branşlarla iletişim ve koordinasyonda aktif rol alır.
- Öğrenme kaynaklarını koordine eder ve yönetme sorumluluğunu üstlenir.
- Müfredat ve müfredat dışı okuma arasındaki tutarlılığı güçlendirir ve çeşitli okuma etkinliklerini tasarlar.
- Öğrencilerin kütüphaneyi, öğrenmeyi öğrenmeye yardımcı olacak şekilde kullanmalarına yardımcı olur.
- Teknolojileri kullanarak farklı yollarla bilgiye kolay erişim imkânı sağlar.
- Öğrencilerin bağımsız öğrenme becerilerini geliştirmek için çeşitli kaynak tabanlı öğrenme programlarını geliştirir.
- Öğrencileri okumaya teşvik etmek ve okuma alışkanlığı kazandırmak için stratejiler geliştirir.
- Öğrencilerin okuma ilgi alanlarını ve deneyimlerini dikkate alarak e-kitap gibi kaliteli basılı ve basılı olmayan kitapların alımını yapar.
- Müfredat planlamasında branş öğretmenleri ile işbirliği içinde çalışır ve öğrenme-öğretme sürecini kolaylaştırmak için çeşitli kaynaklardan bilgi kullanımını teşvik eder.
- Okuma etkinliklerinin uygulanmasını kolaylaştırmak için okuldaki kütüphane hizmetini geliştirir. Örneğin, kütüphanenin çalışma saatlerini ayarlar.

- Okul içinde bilgi okuryazarlığının gelişimini kolaylaştırır.
- Öğretim programlarındaki ve teknolojiye son gelişmeleri takip eder.

Öğretmenlerin görevleri

- Okuma konusunda rol model olur.
- Öğrencileri çok çeşitli anadilde ve yabancı okuma materyallerini okumaları, onlara uygun ve ilgi çekici olan kaliteli okuma materyalleri edinmeleri için teşvik eder.
- Öğrencilerin okuma performansı ile ilgili zamanında geribildirim yapar.
- Öğrencilerin okuma stratejilerini kullanmasını sağlar.
- Branş öğretmenleri, öğrencileri branşları ile ilgili okumaya teşvik eder.
- Branş öğretmenleri, farklı kaynaklardan bilgi kullanımını planlama ve derslerine entegre etmek için işbirliği yapar.
- Öğretmenler, çeşitli okuma etkinlikleri (kitap kulüpleri, önerilen kitapların gösterilmesi, okuma kafeleri vb.) düzenlemelidir.

Ebeveynlerin görevleri

- Ebeveynler, çocuklarının okuma alışkanlığı geliştirmelerine yardımcı olmak için evde iyi bir okuma ortamı (tv kapatılmış, yeterince geniş, aydınlık vb.) oluşturmalıdır. Araştırmalar, ebeveynlerin çocukların okuma kitapları, hikâye anlatımı ve şarkı söyleme gibi aile okuma etkinliklerine düzenli olarak katılmalarının çocukların gelecekteki okuma becerilerinin gelişimi üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.
- Evde düzenli olarak okuyarak çocuklarına rol model olmalıdır.
- Çocuklarıyla birlikte okuma yapmak için düzenli okuma saati (örneğin her gün yarım saat vb.) belirlemelidir.
- Çocuklarının okuma performanslarını fark ederek övmeli, teşvik etmeli, okuma deneyimlerini anlattırmalıdır.
- Evini çeşitli okuma materyalleri ile donatmalıdır.
- E-kitap okumayı da içeren okumayı evde bir görev olarak tanımlamalıdır.
- Çocuklarının daha iyi okumalarına yardımcı olmak için gerekli beceri ve stratejileri elde etmek amacıyla düzenlenen okuma etkinliklerine katılmalıdır.
- Çeşitli ailece yapılan okuma etkinlikleri (örneğin; kitap ödünç alma, kitabevi ziyaretleri, okuma ilgili görüşmelere katılma, hikâye anlatımı, e-kitap okuma vb.) düzenlemelidir.
- Okul ile çocuklarının dil yeterliliklerini geliştirme, okumaya motive etmek için rehberlik etme, bilgi ve hayal gücünü zenginleştirme konusunda işbirliği yapmalıdır.
- Parklarda işaretleri, kamu alanlarında kuralları, ürün tanıtımlarını ve krokileri okuma gibi günlük hayatın içinden otantik bağlamlarda çocukların okuma yapmalarına yardımcı olmalıdır.

Şekil 2. Aile-çocuk okuma kılavuzu (Curriculum Development Institute, 2010).

Öğrenciler

- Okuma ilgi alanlarını keşfeder ve okumadan keyif almayı öğrenir.
- İlgi alanlarına uygun materyalleri okumak için düzenli okuma süresi belirler.
- Okuma ilgi alanlarını genişletmek için farklı içerik ve metin türlerine ait metinleri okur.
- Okuma derinliğini arttırmak için bir okuma günlüğü tutma alışkanlığı geliştirir.
- Sınıf arkadaşları ve aile üyeleri ile e-okumadaki son gelişmeleri takip eder ve paylaşır.
- Okuldan sonra kütüphaneleri, kitabevlerini ziyaret eder, okulun okuma programlarına ve kütüphane etkinliklerine aktif olarak katılır.
- Arkadaşlarıyla okuma deneyimlerini paylaşır ve kitaplar önerir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın sonuçları belirlenen tema sırasıyla sunulmuş ve tartışılmıştır. Öneriler de sonuçlar çerçevesinde yapılmıştır.

Tüm Okul Yaklaşımını Tanıma: Tüm okul yaklaşımı, belirlenen gelişim alanı için ilgili olan tüm paydaşların ortak bir anlayış ve işbirliği içinde katılımını, sorumluluk paylaşımını ifade etmektedir. Okul yöneticileri, program geliştirme uzmanı, öğretmen-kütüphaneci, öğretmenler, ebeveynler ve öğrencilerin sorumluluk ve görev paylaşımı yapılarak uyum içinde çalışmalarını öngörür.

Tüm Okul Yaklaşımında Okumaya İlişkin Okulda Yapılması Gerekenler: Okulda tüm paydaşların işbirliği sağlanır ve okuma becerisinin geliştirilmesi için planlamalar yapılır. Okuma etkinlikleri (hikâye anlatma yarışmaları, yazarlar tarafından yapılan görüşmeler ve belirlenen temalar/konular hakkında kitap sergileri vb.) planlanır ve uygulanır. Okuldaki okuma etkinlikleri hakkında paydaşların geri bildirim alması sağlanır. Okulda donanımlı bir kütüphane, okuma ortamları, okuma atölyeleri ve kulüpleri oluşturulur. Okuldaki zaman çizelgelerine okuma için esnek saatler konulur. Öğrencileri her zaman ve her yerde e-okumaya yönlendirecek imkânlar sağlanır. Öğrenciler ve ebeveynler için okulun farklı bölgelerine (özel odalar, öğrenci aktivite odaları, oyun alanı vb.) çok çeşitli okuma materyalleri yerleştirilir. Okulda okumayı teşvik edici posterler, işaretler, bildirimler, çizelgeler, atasözleri, öğrenci çalışmaları sergilenir. Tema temelli kitap sergileri düzenlenir. Öğrencilere rol model olunur. Aileler için okuma kılavuzları hazırlar.

Hong Kong'da yapılan çalışmalar gibi İrlanda'da okuma becerisini geliştirmek için tüm okul yaklaşımını benimsemiştir. Naughton (2012) İrlanda'nın 2011-2020 arası çocuklar ve gençlerin okuryazarlık ve aritmetik becerilerini geliştirmek için 2011 yılında ulusal çapta bir strateji benimsediğini belirtmektedir. Ulusal stratejide okuryazarlık ve aritmetik becerilerinin okullarda geliştirilen en önemli becerilerden olduğu belirtilmiş, bu sebeple ilkökul ve ortaokul öğrencilerinin bu becerilerin artırılması amaçlanmaktadır. Ulusal strateji uygulanırken ortaokullarda tüm okul yaklaşımının benimsendiği ifade edilmiştir. Bu yaklaşımla okuryazarlık ve aritmetik etkinliklerinin birçok alanı içeren bağlamlı, anlamlı ve amaçlı etkinlikler olabileceği belirtilmiştir. Ulusal stratejide tüm okul yaklaşımı benimsenerek bu beceriler geliştirilirken sadece dil ve matematik öğretmenlerinin değil tüm öğretmenlerin sorumlu olduğu, bu süreçte okul yönetimi, idareciler ve öğretmenlerin işbirliği içerisinde çalışması gerektiği belirtilmektedir. Consortium of Whole Schooling (2004) raporunda doğru bir tüm okul yaklaşımının okul hayatının her alanında, öğrencileri, ailelerini ve çalışanlarını güçlendirerek, tüm topluluk üyelerini içerdiğini belirtilmektedir. Bu yaklaşımı izleyen bir okul, farklı yeteneklere, etnik kökene, cinsiyete ya da sosyo-ekonomik statüye sahip öğrencilere karşı ayrımcılık yapmaz (Forlin, 2007). Co Durham & Darlington Healthy Schools Programme (2014) göre, tüm-okul yaklaşımı, öğretmenler, öğrenciler, sivil toplu kuruluşları, ebeveynler, hizmetliler ve okuldaki diğer görevlilerin okulun sistematik gelişimi için bir bütün olarak hareket etmesini gerektirir (Akt. Gözütok ve Alkin-Sahin, 2014). Bu çalışmalar okuma becerisinin gelişimi için tüm okul paydaşlarının birlikte hareket etmesi gerektiğine yönelik araştırma sonuçlarını desteklemektedir.

Tüm Okul Yaklaşımında Okumaya İlişkin Paydaşların Roller: Tüm okul yaklaşımında her bir paydaşın görevleri ve sorumlulukları ayrı ayrı tanımlanmıştır:

Okul yönetimi, okumanın teşvik edilmesi için insan gücünü ve kaynaklarını sağlar, her birimin görev ve sorumluluklarını belirler. Okumayla ilgili öğrenme çıktılarını oluşturur. Okumadaki son gelişmeleri (e-kitap vb.) takip eder. Okuma atmosferi ve kültürü oluşturur ve rol model olur.

Program geliştirme uzmanının görevleri, Okumayı teşvik etmek için her bir branşın okul temelli müfredatını planlamasına yardım eder. Okumadaki son gelişmeleri takip eder ve öğretmenlerin profesyonel gelişimini kolaylaştırır. Okuldaki okuma programlarına destek olur. Okuma kaynaklarının kalitesini takip eder. Etkili okuma stratejileri ve etkinliklerinin uygulanmasını teşvik eder. Okuma atmosferi ve kültürü oluşturulmasına yardım eder ve rol model olur.

Öğretmen-kütüphanecilerin görevleri, okuldaki tüm birimlerle iletişim kurar. Kütüphane ve diğer öğrenme kaynaklarını koordine eder ve yönetme sorumluluğunu üstlenir. Okuma etkinlikleri tasarlar. Öğrencilerin kütüphaneyi etkili şekilde kullanmalarına yardımcı olur. Öğrencilerin bilgiye kolay erişimi için teknolojiyi sağlar. Öğrencileri okumaya teşvik etmek ve okuma alışkanlığı kazandırmak için stratejiler geliştirir. Öğrencilerin okuma ilgi alanlarını ve deneyimlerini dikkate alarak e-kitap gibi kaliteli basılı ve basılı olmayan kitapların alımını yapar.

Öğretmenlerin görevleri, Öğrencilere okuma konusunda rol model olur. Öğrencileri farklı içerik ve metin türlerine ait metinleri (hikaye, masal, fıkra, e-metinler, dergiler vb.) okumaları için teşvik eder. Öğrencilerin okuma performansı hakkında geribildirim verir. Öğrencilerin okuma stratejilerini öğrenmesini sağlar. Çeşitli okuma etkinlikleri (kitap kulüpleri, önerilen kitapların gösterilmesi, okuma kafeleri vb.) düzenler.

Ebeveynlerin görevleri, Ebeveynler, çocuklarının okuma alışkanlığı geliştirmelerine yardımcı olmak için evde iyi bir okuma ortamı (tv kapatılmış, yeterince geniş, aydınlık vb.) oluşturmalarıdır. Evini çeşitli okuma materyalleri ile donatmalıdır. Evde belirlenen saatte düzenli olarak okuyarak çocuklarıyla birlikte okurlar. Çocuklarının okumaya teşvik etmeli, övmeli, okuma deneyimlerini anlatmalıdır. Ailece yapılan okuma etkinlikleri (örneğin; kitap ödünç alma, kitabevi ziyaretleri, okuma ilgili görüşmelere katılma, hikâye anlatımı, e-kitap okuma vb.) düzenlemelidir. Her yerde ve her zaman okuma parolasıyla çocuklarıyla okumalar yapmalıdır. Okuma stratejileri konusunda kendisini ve çocuklarını geliştirmelidir.

Öğrenciler, Okuma ilgi alanlarını keşfeder ve okumadan keyif almayı öğrenir. Düzenli okuma saatleri belirler. Okuma ilgi alanlarını genişletmek için farklı içerik ve metin türlerine ait metinleri okur. E-okumadaki son gelişmeleri takip eder ve paylaşır. Bir okuma günlüğü tutma alışkanlığı geliştirir. Kütüphaneleri, kitabevlerini ziyaret eder, okulun okuma programlarına ve kütüphane etkinliklerine aktif olarak katılır. Arkadaşlarıyla okuma deneyimlerini paylaşır ve kitaplar önerir.

Tüm okul yaklaşımıyla okuma performansının artırılmasındaki başarı, her paydaşın üzerine düşen görevleri yapması oranında sağlanabilir. Avustralya’da ebeveynler, kendilerini çocuklarının okuma yolculuğunun önemli ve devam eden bir parçası olarak görmeye teşvik edilir. Öğretmenler, okuma mükemmelliğini destekleyen ve okuma becerilerini ve tutumlarını, ilgi alanlarını, motivasyonu ve zorluğu denemeye yönelik güveni en üst düzeye çıkaran “eksiksiz okuyucuyu” geliştiren pozitif ortamlar yaratırlar. Okuma öğretimi desteklemek için bütçe tahsisleri, belirlenen ihtiyaçlara (niteliksel ve niceliksel) cevap vermektedir. Okuma öğretimi için kabul edilmiş uygulamalar tüm personel tarafından anlaşılmalı ve yerine getirilmektedir. Zengin bir okuryazarlık ortamı oluşturmak için, okuma öğretiminde okul haber bülteni ve web sitesi öğeleri hazırlanır. Öğrencilerin ilgi alanlarını, müfredatla ilgili konuları ve farklı kültürleri yansıtan okul ve sınıf kütüphaneleri oluşturulur. Otantik okuma materyali dahil olmak üzere kaliteli metinler edinilir. Okul çevresinde okumaya teşvik eden rahat alanlar tahsis edilir. Öğrencilerin edebiyat etkinliklerine katılması sağlanır. Bütçe tahsisleri, etkili bir şekilde okuma öğretimi destekler. Çocuğun okumasını desteklemek için ebeveynlerle bir dizi aktif, iki yönlü iletişim kanalı oluşturulur (Department of Education, 2018). Bu çalışma sonuçları okuma becerisinin geliştirilmesi için okulda yapılması gerekenlerin ortaya konulduğu gerçekleştirilen araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Araştırmanın sonuçlarından hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

İlkokulda öğrencilerin okuma performansının artırılması için okullarımızda ‘Tüm Okul Yaklaşımı’ benimsenip uygulanabilir.

Okullarımıza okuma kazanımlarının tüm paydaşların eşgüdümüyle edinilebilmesini sağlayacak ‘okul program geliştirme uzmanı’ kadrosu tahsis edilebilir.

Okul kütüphanelerinin işlevsel hale getirilmesi için ‘öğretmen-kütüphaneci’ kadrosu tahsis edilebilir.

Bu yeni kadrolar da dikkate alınarak okuma performansının artırılmasına yönelik yeni görev ve yetki tanımlamaları yapılabilir.

Ebeveynlere çocuklarının okuma performansının geliştirilmesine yönelik görevler verilebilir. Buna yönelik kılavuz/rehber/kitapçık hazırlanabilir.

Kaynaklar

- Akyol, H. (2015). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık
- Belet, D. (2008). Okuma öğrenme alanı. *Türkçe Öğretimi*. (Ed. H. Pilancı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. S.67-90.
- Bloom, B. S. (2016). *İnsan nitelikleri ve okulda öğrenme*. (çev. Durmuş Ali Özçelik). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Yayınları, Ankara.
- Curriculum Development Institute (2010). *Parent Child Reading is Fun*. https://www.edb.gov.hk/attachment/en/curriculum-development/major-level-of-edu/preprimary/parent-child-reading-is-fun_booklet_6-9.pdf adresinden 17.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Department of Education (2018). *Whole School Approach to Teaching Reading*. <https://chancellorsc.eq.edu.au/Supportandresources/Formsanddocuments/Documents/curriculum/whole-school-approach-reading.pdf> adresinden 15.09.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Forlin, C. (2007). A collaborative, collegial and more cohesive approach to supporting educational reform for inclusion in Hong Kong. *Asia Pacific Education Review*, 8(2), 276-287.
- Hui, E. K. (2002). A whole-school approach to guidance: Hong Kong teachers' perceptions. *British Journal of Guidance and Counselling*, 30(1), 63-80.
- Gözütok, F. D., & Alkin-Sahin, S. (2014). Cross-Curricular Themes in Curricula. *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47(2), 287.
- Güneş, F. (2016). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Naughton, B. (2012). *Implementation of the national literacy and numeracy strategy*. *Qualifications, Curriculum and Assessment Policy Unit*, Department of Education and Skills. Dublin.
- PIRLS (2001). Progress in International Reading Literacy Study. *IEA International Association for the Evaluation of Educational Achievement: PIRLS 2001*. <https://timssandpirls.bc.edu/pirls2001.html> adresinden 17.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- PIRLS (2006). Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS 2006): IEA International Association for the Evaluation of Educational Achievement: PIRLS 2006. <http://timssandpirls.bc.edu/pirls2006/> adresinden 17.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- PIRLS (2011). Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS 2011): IEA International Association for the Evaluation of Educational Achievement: PIRLS 2011. <http://timssandpirls.bc.edu/pirls2011/> adresinden 17.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- PIRLS (2016). Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS 2016): IEA International Association for the Evaluation of Educational Achievement: PIRLS 2016. <http://timssandpirls.bc.edu/pirls2016/> adresinden 17.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- PISA (2018). <http://www.oecd.org/pisa> adresinden 10.07.2018 tarihinde erişildi
- Sever, S. (2015). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Taş, U. E., Arıcı, Ö., Ozarkan, H. B. ve Özgürlük, B. (2016). PISA 2015 ulusal raporu. Ankara: MEB.
- The Curriculum Development Council (2014). *Basic education curriculum guide (primary 1-primary 6)*. https://www.edb.gov.hk/attachment/en/curriculum-development/doc-reports/guide-basic-edu-curriculum/BECG_2014_en.pdf adresinden 16.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- The Curriculum Development Council (2017). *General studies curriculum guide for primary schools (primary 1-primary 6)*. https://www.edb.gov.hk/attachment/en/curriculum-development/kla/general-studies-for-primary/gsp_guide-eng_300dpi-final%20version.pdf adresinden 16.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Extended English Summary

The accumulation of knowledge increases rapidly in the time being. Reading, one of the basic language skills, is becoming more and more important to reach accurate and reliable information in this time. Reading is also one of the most important skills that develops the individuals as a whole and it increases individuals' lifelong learning capacity.

Various researches are conducted to reveal the success of reading comprehension nationally and internationally. Programme for International Student Assessment (PISA) is one of the most comprehensive educational studies conducted internationally. One of the international examinations that measures reading performance is Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS).

The 4th grade students from Hong Kong reached the peak in PIRLS 2011 while they were 14th in 2001. In addition, 15-year-old students from Hong Kong ranked second in 2012 PISA in reading performance and ranked 3rd in digital reading performance. The Hong Kong Ministry of Education has outlined these achievements in its curricula and emphasized that these achievements prove that the decisions that encourage reading in the Basic Education Curriculum Reform are correct. In the 2014 Hong Kong Basic Education Curriculum Guide, it is stated that a reform was made in the curricula in 2001 and that reform supported "reading to learn" effectively in schools. Whole school approach is stressed in this process.

Purpose

Since students from Hong Kong showed high performance in 2012 and 2015 PISA and 2011 PIRLS in reading skills, the aim of this research is to examine whole school approach that Hong Kong implements for learning and developing to read. The question below is tried to be answered for this aim:

How does Hong Kong improve reading performance with whole school approach?

Method

In this research, qualitative research approach was adopted and data were obtained by document analysis. Document review covers the analysis of written materials with information on the facts intended to be investigated. Data sources were determined by using criterion sampling from purposive sampling methods. Hong Kong's Basic Education Program Guide (2014) 4 has been identified as the official data source.

Data were collected and analyzed by taking into consideration the stages of document review method. First, (i) Access to documents: Hong Kong's Ministry of Education's official web address was identified and strategies for improving reading skills were achieved. It was determined that "Whole School Approach" (Whole School Approach) was adopted to improve reading skills. This approach has been obtained from the document "Basic Education Curriculum Guide - To Sustain, Deepen and Focus on Learning (Primary 1 - 6)". (ii) Checking the authenticity: It has been confirmed that the web address of the Basic Education Program Guide in was the official web

address of the Hong Kong Ministry of Education and the document was authentic. (iii) Understanding of documents: The third chapter on the subject in the Hong Kong Basic Education Guide was translated from English into Turkish by the researcher. The data obtained were reviewed with two language experts and necessary corrections were made. (iv) Analyzing the data: Content analysis of the data was made and three themes were established that revealed all aspects of the 2 whole school approach m: (1) Recognizing the whole School Approach (TOY), (2) what should be done in the TOY school, and (3) the roles of the TOY stakeholders.

Discussion, Conclusion and Suggestions

Recognizing the Whole School Approach: The whole school approach refers to the sharing of responsibility and participation of all stakeholders in a common understanding and cooperation. School administrators, program development experts, teacher-librarian, teachers, parents and students to work in harmony and responsibility sharing tasks.

What to do in school about reading in the whole school approach: The cooperation of all stakeholders at the school is provided and plans are made to improve reading skills. Reading activities (storytelling competitions, interviews made by the authors and book exhibitions about the themes / topics, etc.) are planned and implemented. Stakeholders receive feedback on reading activities at school. The school has an equipped library, reading environments, reading workshops and clubs. School timetables are flexible hours for reading. Opportunities are provided to direct students to e-reading anytime and anywhere. A wide variety of reading materials are placed in different parts of the school (private rooms, student activity rooms, playground etc.) for students and parents. Posters, signs, notices, charts, proverbs, and student studies are displayed. Theme-based book exhibitions are organized. Students become role models. Prepares reading guides for families.

Ireland also adopted whole school approach to improve students' reading skills as like Hong Kong. Naughton (2012) states that Ireland adopted a national strategy in 2011 to improve literacy and numeracy skills of children and young people between 2011 and 2020. In the national strategy, it is stated that literacy and arithmetic skills are among the most important skills developed in schools, so it is aimed to increase these skills of primary and post primary school students. While applying the national strategy, it was stated that the whole school approach was adopted in post primary schools. With this approach, it is stated that literacy and arithmetic activities can be contextual, meaningful and purposeful activities involving many fields. In the national strategy, the whole school approach is adopted, and it is stated that not only language and mathematics teachers but also all teachers are responsible for developing these skills. In the Consortium of Whole Schooling (2004) report, it is stated that a correct whole school approach encompasses all community members by strengthening students, families and employees in every aspect of school life. A school following this approach does not discriminate against students with different abilities, ethnic origin, gender or socio-economic status (Forlin, 2007).

Roles of Stakeholders on Reading in the Whole School Approach: In the whole school approach, the roles and responsibilities of each stakeholder are defined separately:

The school management provides manpower and resources to encourage reading and determines the duties and responsibilities of each unit. Creates learning outcomes related to reading. The latest developments in reading (e-books, etc.) are followed. It creates a reading atmosphere and culture and becomes a role model.

The tasks of the program development specialist help each branch plan the school-based curriculum to promote reading. It follows the latest developments in reading and facilitates the professional development of teachers. Supports reading programs in school. Follow the quality of reading resources. Promotes effective reading strategies and activities. It helps to create a reading atmosphere and culture and becomes a role model.

The duties of teacher-librarians communicate with all units in the school. Coordinates and manages the library and other learning resources. Design reading activities. It helps students to use the library effectively. Provides technology for students' easy access to information. Develops

strategies to encourage students to read and gain reading habit. It makes the purchase of high-quality printed and non-printed books such as e-books by taking into account the interests and experiences of the students.

The duties of teachers become a role model for students. Encourages students to read texts of different content and text types (story, tale, joke, e-texts, magazines, etc.). It gives feedback about students' reading performance. Provides students to learn reading strategies. It organizes various reading activities (book clubs, showing suggested books, reading cafes etc.).

Parents' duties, Parents should create a good reading environment (TV turned off, wide enough, bright, etc.) at home to help their children develop reading habits. It should be equipped with various reading materials. They read at home regularly and read together with their children. Encourage children to read, praise, reading experiences should explain. It should organize reading activities in the family (such as book borrowing, bookstore visits, reading related interviews, storytelling, e-book reading, etc.). He should read with his children anywhere and anytime by reading password. They should develop themselves and their children in reading strategies.

Students discover Reading interests and learn to enjoy reading. Regular reading times are determined. Reading reads texts of different content and text types to expand their interests. Follows and shares the latest developments in e-reading. Improves the habit of holding a read log. Visits libraries, bookstores, and actively participate in school reading programs and library activities. He shares his reading experiences with his friends and recommends books.

The success in improving reading performance with whole school approach can be achieved by the proportion of each stakeholder performing their duties. In Australia, parents are encouraged to see themselves as an important and ongoing part of their children's reading journey. Teachers create positive environments that support reading excellence and develops a complete reader that maximizes confidence in trying reading skills, attitudes, interests, motivation and difficulty. Budget allocations effectively support reading teaching. They respond to the identified qualitative and quantitative needs. Accepted applications for reading instruction are understood and fulfilled by all personnel. In order to create a rich literacy environment, school newsletters and website elements are prepared. School and classroom libraries are created that reflect students' interests, curricular issues and different cultures. Quality texts, including authentic reading material, are provided. Comfortable spaces are provided to encourage reading around the school. Students participate in literature activities. To support the child's reading and to provide students gain reading habit, a series of active, two-way communication channels with the parents are created not to leave the task and responsibility to only teachers.

Based on the results of the research, the following suggestions can be made:

In order to increase the reading performance of students in the primary school, whole school approach can be adopted and implemented in our schools.

School curriculum leader staff can be assigned to our schools to ensure that students acquire reading outcomes by the help of all stakeholders in coordination.

Teacher-librarian staff can be assigned to make school libraries functional.

By considering to these new staffs, new tasks and authorizations can be defined to improve reading performance.

Various tasks can be given to parents to improve the reading performance of their children and a guide or a booklet can be prepared for these tasks.